

контроль за збереженням товарів не припиняючи процесу їх надходження та продажу покупцям;

– динамічний та структурний аналіз формування чистого доходу за аналітичним асортиментом товарів;

– використання програм лояльності через відстрочені в часі знижки, які дозволяють покупцям отримувати додаткові переваги в економії коштів, а продавцям стимулювати повторні покупки.

Отже, ПРРО – це надійний інструмент управління податковими зобов'язаннями з ПДВ та джерело інформаційних ресурсів для складання і подання податкової звітності. Таким чином, інформаційне забезпечення, що базується на широкому застосуванні ПРРО, дає змогу крім податкового контролю значно підвищувати ефективність торговельного бізнесу та стати важливою складовою системи управління суб'єкта господарювання.

Список використаних джерел:

1. Денисенко М.П., Колос І.В. Інформаційне забезпечення ефективного управління підприємством. <http://surl.li/tdep>

2. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України від 06.07.1995 року № 265/95-ВР. URL: <http://surl.li/tdeqk>

УДК 004.89:338.927.22

Біловодська О.А.,

доктор економічних наук, професор,

професор кафедри маркетингу і бізнес-адміністрування,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Пічик К.В.,

кандидат економічних наук, доцент,

завідувач кафедри маркетингу та управління бізнесом,

Некрасова О.С.,

здобувач вищої освіти,

Національний університет «Києво-Могилянська академія»

ВРОВАДЖЕННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В УКРАЇНІ: ЗДОБУТКИ І НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ

Сьогодні штучний інтелект (ШІ) широко використовується в різних галузях науки і техніки, включно з медициною, освітою, виробництвом та багатьма іншими. Він дозволяє автоматизувати та

оптимізувати процеси, ефективно зменшує витрати і покращує якість життя людей. В Україні – найбільша кількість розробників ШІ, якщо порівняти з іншими державами [1].

В Україні вже активно використовується штучний інтелект у різних сферах. Наприклад, Міністерство цифрової трансформації розробляє віртуального асистента для системи "Дія," який буде оперативно відповідати на запитання користувачів. Також планується використання ШІ для обробки та аналізу даних в Державному статистичному управлінні. Крім цього, уряд створює сприятливі умови для того, щоб провідні міжнародні компанії, які спеціалізуються на ШІ, зацікавилися українським ринком [2].

У грудні 2020 року Уряд України схвалив Концепцію розвитку штучного інтелекту до 2030 року. Для України це є новим та перспективним напрямком, і Міністерство цифрової трансформації сподівається, що ця Концепція допоможе повернути значні інвестиції та інтегрувати інноваційні технології в економічно важливі сектори держави. Концепція [3] охоплює 9 галузей застосування ШІ, що передбачає розвиток та впровадження цих технологій у сферах, таких як медицина, освіта, промисловість, сільське господарство, транспорт, фінанси та інші. Однією з основних цілей цієї концепції є створення сприятливого середовища для розвитку ШІ в Україні та залучення талановитих фахівців та компаній у відповідні сектори (табл. 1).

Таблиця 1

Напрямки застосування та державної підтримки розвитку ШІ за окремими сферами господарювання

Сфера	Заходи
освіта і наука	1) у загальній середній освіті: створення навчальних курсів для педагогів, що охоплюють основи ШІ, а також акцент на розвиток цифрової грамотності серед учнів, що передбачає навички використання цифрових інструментів для розв'язання практичних завдань, пошуку інформації в мережі Інтернет, забезпечення безпеки особистих даних та медіаграмотності; 2) у вищій освіті: залучення ІТ-фахівців для розробки освітніх програм та атестації студентів; стимулювання наукових досліджень в галузі ШІ в Україні та підтримка наукового співробітництва з міжнародними дослідними центрами
економіка	1) підтримка розвитку підприємництва в області ШІ включно з поліпшенням бізнес-клімату, створенням передбачуваної податкової політики і розвитком обчислювальної

	інфраструктури; 2) можливість державного замовлення на системи ШІ та ІТ-фахівців; 3) розробка дорожньої карти для підтримки перекваліфікації співробітників, обов'язки яких можуть бути автоматизовані
кібербезпека	1) захист комунікаційних, інформаційних та технологічних систем (створення національних інформаційних систем для зменшення залежності ПЗ); 2) у сфері інформаційної безпеки – захист національних інтересів та боротьбу з інформаційними загрозами
оборонний сектор	системи командування і управління, розвиток озброєння та військової техніки, збір та аналіз інформації під час бойових дій, розвідка, боротьба з кіберзагрозами та аналіз можливостей військових підрозділів
публічне управління	1) розроблення переліку адміністративних послуг, що надаються автоматично за допомогою технологій ШІ; 2) використання для цифрової ідентифікації, аналізу ефективності публічного управління та виявлення недобросовісної діяльності чиновників
правове регулювання	приведення принципів використання ШІ в українському законодавстві до європейських стандартів та встановлення правових та етичних меж використання систем ШІ у сфері надання юридичної допомоги
правосуддя	розвиток існуючих технологій: Електронний суд та Єдиний реєстр досудових розслідувань

**побудовано авторами на основі [3]*

За звітом 2019 року Україна розпоряджається 57 компаніями, які спеціалізуються у галузі ШІ, що робить її однією з трьох провідних країн Східної Європи в цьому секторі. Польща займає перше місце з 110 компаніями, а росія - друге місце з 133 компаніями. В Україні також є 11 інвесторів у сфері ШІ, що робить її п'ятою за цим показником. Україна також відзначається як лідер за кількістю аутсорсингових компаній у галузі ШІ, як в Східній, так і в Західній Європі. У нашій країні налічується 26 таких компаній, що відчутно перевищує світовий показник у 226 компаній. За даними рейтингу Oxford AI Readiness Index 2020, Україна стала першою у Східній Європі за кількістю розробників у галузі ШІ: за даними LinkedIn в Україні працює близько 4200 таких спеціалістів [4].

Більшість українських компаній, які спеціалізуються у сфері ШІ, працюють над розробкою програмного забезпечення (38%). Інші популярні напрямки включають інформаційні технології, чатботи та ШІ-асистенти, рішення у сфері фінансів та розважальні продукти [5].

Список використаних джерел:

1. Сабадашина Ю. Федоров: Україна – лідер за кількістю ШІ-розробників, потрібно інкорпорувати в Дія City всі компанії, які займаються штучним інтелектом. DOU. URL: <https://dou.ua/lenta/news/ai-companies-in-diia-city/>
2. Жданова Я. Мінцифра планує регулювати штучний інтелект в Україні. Happy Monday. URL: <https://happymonday.ua/mintsyfra-planuye-regulyuvaty-shtuchnyj-intelekt>.
3. Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні: затв. розпорядж. КМУ від 02.12.2020 р. № 1556-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text>.
4. Ярова М. Як популярність AI впливає на ринок праці в Україні і що робити кандидатам? AIN.UA. URL: <https://ain.ua/2023/04/14/yak-populyarnist-ai-vplyvaye-na-rynok-praczi-v-ukrayini/>.
5. Україна увійшла в ТОП-3 країн регіону за кількістю компаній у сфері штучного інтелекту. Сьогодні. URL: <http://surl.li/tdeza>

УДК 658.56:004.896

Білуха М.А.,
здобувач третього рівня вищої освіти,
Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

ВИКОРИСТАННЯ АНАЛІТИКИ ДАНИХ У СИСТЕМІ ДИСТРИБУЦІЇ ТРАДИЦІЙНИХ ТА ІННОВАЦІЙНИХ ТОВАРІВ

У сучасному світі, де конкуренція на ринку надзвичайно висока, підприємства змушені шукати нові інноваційні підходи до управління своїми операціями, включаючи систему дистрибуції продукції. Одним з ключових факторів, що впливає на її ефективність, є використання аналітики даних, яка стала не лише потужним інструментом для аналізу інформації, але й стратегічним рушієм для бізнесу, дозволяючи підприємствам виявляти та використовувати цінні знання для прийняття обґрунтованих управлінських рішень для формування ефективної системи дистрибуції як традиційних, так і інноваційних товарів.

Виокремимо особливості цього впливу (табл. 1).